

zpravodaj

Vážené dámy, vážení pánové,

máme to potěšení představit vám pátý a poslední zpravodaj projektu EU s názvem „European Energy Service Initiative towards the EU 2020 energy saving targets“ (EESI 2020).

V tomto finálním vydání se dozvíte výsledky projektu EESI 2020. Nashromážděné projektové zkušenosti byly publikovány ve veřejné zprávě. Důležitým výsledkem projektu EESI 2020 je vývoj systematického pokynu pro facilitátory, který je zde představen. Prohlášení na úrovni EU navíc vytyčuje doporučení vyplývající ze zkušeností načerpaných v rámci projektu EESI 2020.

Vedle toho nahlédneme také do evropského projektu „Streetlight-EPC“, který se zaměřuje na poptávku a nabídku modernizace pouličního osvětlení formou EPC. Závěrem se podíváme na nový projekt Horizon 2020 nazvaný „guarantEE“, který vyvine řešení EPC pro nové klientské skupiny, a to v rámci týmu 14 evropských partnerů, se záběrem napříč vyspělými a nastupujícími trhy ESCO ve velké části Evropy.

Přejeme vám poučné a příjemné čtení zpravodaje.

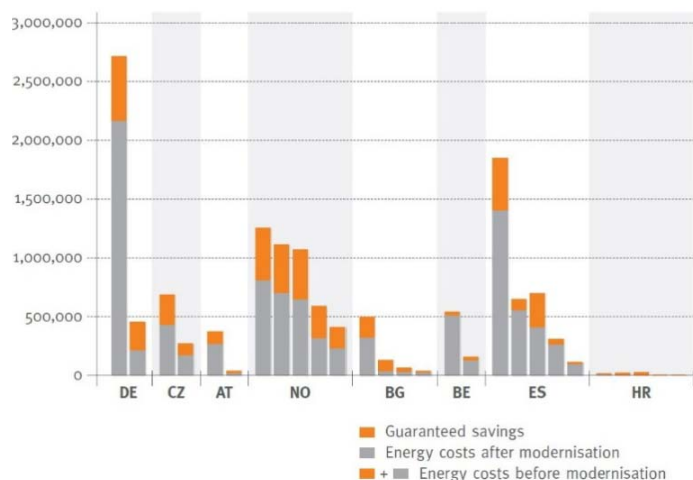
Váš tým EESI 2020

_Závěrečná zpráva projektu EESI 2020

Projekt „European Energy Service Initiative towards the EU 2020 energy saving targets“ (EESI 2020), který byl realizován mezi lety 2013 a 2016 konsorciem evropských energetických agentur a odborníků s podporou programu Evropské komise Intelligent Energy Europe Programme, se zaměřoval na způsoby jak zlepšit působení služeb se zaručenými úsporami (Energy Performance Contracting, EPC) v 9 evropských regionech.

Aby bylo možné zlepšit udržitelnost a rozšířit obchodní model EPC, na regionální úrovni byly vytvořeny pracovní skupiny jenž podporovali EPC jeho zahrnutím do regionálních energetických plánů a asistencí pilotních projektů. V devíti metropolitních regionech bylo v rámci EESI 2020 realizováno celkem 27 pilotních projektů, přičemž kumulativní investice do zvýšení energetické účinnosti dosáhly více než 26 milionů eur, průměrné úspory nákladů na energie činily více než 30% a úspory emisí CO₂ 16 000 tun za rok.

Graf: Náklady na energie a úspory v EUR v pilotních projektech EESI2020

EESI 2020 dále podporoval roli facilitátorů EPC formou specializovaných opatření na budování know-how: v 9 jazycích byly vytvořeny facilitační materiály, databáze 50 úspěšných projektů (viz též článek níže), podrobné pokyny pro facilitátory a školicí moduly. Vedle toho se školení pro facilitátory EPC v rámci projektu zúčastnilo také zhruba 800 zástupců zúčastněných energetických firem, čímž se rozšířily dostupné odborné znalosti nezbytné pro další růst trhů EPC.

V rámci ocenění European Energy Service Award získaly úspěšné projekty, propagátoři a poskytovatelé

energetických služeb – mnozí v kontextu EPC v roce 2014 a 2015 veřejné ocenění na prestižních akcích v Bruselu.

Při hodnocení projektových aktivit a zejména pilotních projektů byly identifikovány překážky bránící masivnějšímu využívání EPC: značná složitost EPC, nedůvěra ve služby ESCO, ale také psychologické bariéry přetrvávající mezi majiteli budov veřejného sektoru a soukromými firmami ESCO. EPC se navíc v současnosti zaměřuje příliš na budovy veřejného sektoru, zatímco obchodní modely adaptované na majitele soukromých budov je stále ještě potřeba vyvinout.

Pokyny Eurostatu zveřejněné v roce 2015, které omezují mimobilanční zaúčtování projektů EPC, jsou pro EPC jasně kontraproduktivní zejména na méně vyspělých trzích, neboť se tím zvyšuje byrokratická zátěž pro začínající projekty.

Projekt EESI však také identifikoval a dále rozvinul faktory úspěchu EPC. Celou řadu netechnických překážek je možné vyřešit formou kvalifikované facilitace EPC. Zkušený a neutrální facilitátor může podpořit klienty EPC tím, že identifikuje nové projekty EPC, poskytne své odborné znalosti při složitém výběrovém řízení a pomůže překonat kulturní propast mezi veřejným a soukromým sektorem. Ve finále to povede k navýšení zkušeností, efektivnímu managementu, nižším transakčním nákladům, a tím i k zesílení růstu na straně poptávky.

Přečtěte si nebo stáhněte úplné znění zprávy na [webové stránce EESI 2020¹](#) nebo si objednejte tištěné výtisky na adrese boening@berliner-e-agentur.de.

_Pokyny pro facilitátory EPC

Důležitým výsledkem EESI 2020 je vyvinutí systematických pokynů pro facilitátory. Tyto představují všechny nezbytné kroky projektové facilitace, a to ve struktuře několika modulů.

Ačkoliv energetické služby se zaručenou zárukou (EPC) představují již mnoho let etablovaný model energetických služeb, dlouho byl podceňován význam zkušených facilitátorů pro zajištění úspěchu projektů EPC.

Facilitátoři hrají nezbytnou roli při rozjezdu projektu svojí podporou při počátečním nastavení projektu, posouzení projektu a vhodnosti jeho realizace a komunikování konceptu směrem k rozhodujícím pracovníkům. Mnohé projekty EPC, které se nikdy nedostaly do fáze realizace, neuspěly v této počáteční fázi z důvodu nedostatku znalostí o EPC a argumentů v jeho prospěch. Facilitátoři dále provádějí klienty výběrovým řízením na projekt EPC, což vyžaduje spolehlivé znalosti daných procesů a správné zacházení s nástroji jako jsou smlouva, referenční spotřeba, zadávací dokumentace a organizační požadavky.

Důležitým výsledkem EESI 2020 byl vývoj systematických pokynů pro facilitátory, které se věnují krokům za něž

¹ http://eesi2020.eu/wp-content/uploads/2016/03/EESI2020_brochure_EN_final.pdf

sou facilitátoři odpovědní v průběhu projektů EPC. Pokyny slouží jako podpora pro všechny zainteresované strany, ať už se jedná o energetické auditory, manažery energetického hospodářství, jenž často projekty EPC iniciují, nebo budoucí facilitátory EPC, kteří budou poskytovat služby v rámci výběrového řízení na projekt EPC.

Díky modulární struktuře pokyny umožní facilitátorům podporovat klienta po celý životní cyklus projektu, či jen ve vybraných fázích:

KROK 1 Jak rozpoznat příležitosti potenciálního projektu EPC

KROK 2 Jak představit projekty EPC zákazníkům

KROK 3 Přidaná hodnota EPC ve srovnání s řešením vypracovaným uvnitř firmy

KROK 4 Výběrové řízení EPC: soutěž a uzavření smlouvy

KROK 5 Smlouva o EPC

KROK 6 Financování projektů EPC

V rámci projektu EESI 2020 proškolili partneři konsorcia na více než 30 školících akcích celkem téměř 800 konzultantů facilitátorů ohledně aplikace pokynů pro facilitátory EPC. Nově vyškolení facilitátoři mohou nyní začít podporovat další klienty a stát se šířiteli EPC v Evropě.

_Poziční dokument k EPC na úrovni EU

Zkušenosti získané v rámci projektu 2020 byly v jeho závěr shrnuty v Pozičním dokumentu k EPC. Dokument je adresován zúčastněným stranám na úrovni EU a těm, jenž dále šíří informace v oblasti energetických služeb.

Smlouvy o EPC mají za cíl zvýšit důvěru mezi majiteli nemovitostí a investory v to, že navrhovaná energeticky úsporná opatření, budou v praxi dosažena. Dodavatel EPC v nich poskytuje záruku za to, že plánovaných úspor bude dosahováno po celou dobu trvání smlouvy.

Na základě zkušeností poskytovatelů EPC napříč 9 evropskými regiony byly v rámci projektu EESI 2020 identifikovány hlavní překážky rozvoje trhů EPC.

Významné jsou přetrvávající bariéry na úrovni regulace, kde jednou z nejnáléhavějších jsou pokyny Eurostatu vylučující mimobilanční financování EPC (tzv. „off-balance“).

Ústřední myšlenkou tohoto Pozičního dokumentu je, že překážky rozvoje EPC je možné překonat pouze s pomocí profesionálního vedení ze strany kvalifikovaných projektových facilitátorů, kteří chápou složitost modelů EPC a mohou rozvinout dobrou komunikaci a důvěru mezi jednotlivými smluvními stranami.

Ze zkušeností partnerů projektu EESI 2020 vycházejí následující doporučení:

1. Vytvořit nové způsoby práce v rámci a kolem rozhodnutí Eurostatu, které stanovuje, že kapitálové výdaje, které na sebe bere firma poskytující energetické služby, „je nutné zanést do bilance vládních institucí“.
2. Věnovat více pozornosti rozšiřování trhu soukromých uživatelů služeb EPC, který není rozhodnutím Eurostatu ovlivněn. Vedle sektoru veřejných budov zde stále ještě existuje rozsáhlý trh.
3. Ocenit roli projektových facilitátorů (konzultantů) při realizaci konkrétních projektů EPC a vyškolit více projektových facilitátorů na regionální úrovni.

4. Podpořit programy zaměřené na zkvalitnění národních programů a podmínek pro EPC a finanční podporu klientů EPC. Příkladem mohou být Národní rámec pro energetické služby v Irsku a program BAFA v Německu.

Přečtěte si nebo stáhněte úplné znění zprávy na [webové stránce EESI 2020](#)², nebo si objednejte tištěné výtisky na adrese jana.szomolanyiova@svn.cz.

_Největší databáze úspěšných projektů EPC

V kontextu EESI 2020 byla vypracována největší evropská databáze úspěšných projektů EPC (best practice database). Databáze je vybavena pohodlným vyhledávačem, který umožňuje identifikovat projekty navolením kombinace 12 různých kritérií.

Představené projekty pochází z různých zdrojů. Některé příklady mají původ v projektech EU, jako například v projektu Transparens. Je zde zahrnuto také několik vítězných projektů a držitelů ocenění European Energy Service Award. Nakonec je v databázi uvedeno téměř všech 27 pilotních projektů, které byly iniciovány v rámci projektu EESI 2020.

Tato databáze EPC je určena jak facilitátorům (konzultantům, energetickým agenturám, atd.), tak konečným zákazníkům (tj. převážně rozhodujícím pracovníkům a představitelům veřejné správy/ městských samospráv). Poskytuje z jednoho místa přístup k referencím EPC vysoké kvality, pokyny a marketingové informace.

S více než 50 projekty ze 14 evropských zemí představuje databáze cenný zdroj dat, který bude dále udržován a rozšiřován v kontextu nového projektu Horizon 2020 „guarantEE“ (viz další článek).

Příklady úspěšných projektů:

[Obec Enebakk – Norsko](#)

[Rudolfinum Praha](#)

[Berlín: Pool 27](#)

Databázi naleznete pod následujícím odkazem: <http://eesi2020.eu/bestpractice/>

² <http://eesi2020.eu/cz/wp-content/uploads/sites/3/2013/10/EU-pozicni-dokument.pdf>

_Streetlight-EPC – potenciál energetických úspor pro obce a města

Zastaralé systémy pouličního osvětlení mohou představovat 30-50% celkové spotřeby elektrické energie obce a města. Současné technologie nabízejí potenciál energetických úspor dosahující 30-70%. Projekt EU „Streetlight-EPC“ (pouliční osvětlení - EPC) vytváří poptávku a nabídku modernizace pouličního osvětlení formou projektů EPC.

Tento potenciál energetických úspor byl zohledněn v evropské strategii: nařízení EU č. 245/2009 stanovuje požadavky na postupnou výměnu téměř 80 % v současnosti používaných žárovek mezi lety 2012 a 2017. Znamená to, že tyto typy žárovek již nebude možné na trhu zakoupit.

EPC nabízí obcím inovativní, ale stále ještě málo využívané řešení energeticky úsporného pouličního osvětlení bez toho, aniž by obce a města musely do realizace investovat vlastní prostředky. Naopak, je jim předem smluvně poskytnuta záruka úspor. To vytváří pro EPC dobrý „základ pro učení se a testování“, neboť se jedná o jednodušší řešení z technického i ekonomického hlediska ve srovnání s projekty EPC zaměřenými na celé budovy. Navíc na trh nedávno uvedená technologie LED nabízejí vysoké úspory energií i nákladů s relativně krátkou dobou návratnosti investice.

Evropský projekt „Streetlight-EPC“ zakládá regionální facilitační služby EPC („helpdesk“), které budou poskytovat osobní podporu jak pro obce a města a malé a střední podniky, tak pro potenciální firmy ESCO v 9 evropských regionech. Partneři projektu mají za cíl realizovat 36 projektů EPC zaměřených na veřejné osvětlení. To umožní vybudovat důvěru v technologii LED i model EPC.

Více informací o projektu Streetlight-EPC najdete na webových stránkách: www.streetlight-epc.eu

_guarantEE – představení EPC novým klientům

EPC je osvědčený model pro modernizaci většiny veřejných budov pomocí firem ESCO a zaručených energetických úspor. Nicméně širší aplikace EPC brání zejména dva nevyřešené problémy: dilema rozdělených pobídek a nedostatek přiměřeně flexibilních modelů kontraktů. Projekt „guarantEE“ je financován z programu Horizon 2020 a v jeho rámci se tým 14 zkušených partnerů bude zabývat převažujícími překážkami EPC na trzích velké části Evropy, přičemž budou kombinovány rozvinuté a formující se trhy ESCO.

Projekt guarantEE bude od dubna 2016 koordinován Berlínskou energetickou agenturou a bude vyvíjet inovativní business a finanční modely zaměřené na překonání rozdělených pobídek v projektech firem ESCO založených na výkonu. Budou se hledat způsoby, jak adekvátně rozdělit náklady a přínosy mezi uživatele, majitele budovy a firmu ESCO v souladu s principem, že řešení má být výhodné pro všechny tři strany. Tím se otevře potenciál pro nové příležitosti a projekty. Dále budou vyvinuty a otestovány varianty smlouvy o EPC, přičemž bude brána v potaz potřeba větší flexibility (např. klauzule o odstoupení od smlouvy, zjednodušené měření a verifikace). Cílovou skupinou jsou zde klienti veřejného a – zejména na rozvinutých trzích EPC – také soukromého sektoru.

Vyvinuté modely budou aplikovány na pilotních projektech u soukromých a veřejných majitelů budov. Projekt guarantEE dále podpoří rozvoj trhu tím, že poskytne standardy, předběžnou kontrolu EPC online, osvědčené postupy – pokračování databáze EESI 2020, informace o EPC a služby projektové facilitace. Maximální vizibilitu projektu zajistí rozsáhlé informační a propagační aktivity, včetně ocenění European Energy Service Award. Plánuje se, že webová stránka projektu bude spuštěna v květnu 2016.

Projekt guarantEE je zaměřen na vytvoření dalších možností pro projekty EPC, má za cíl přispět ke standardizaci a poskytnout politická doporučení a kroky směřující ke společnému trhu energetických služeb v Evropě.

Již nyní se můžete zaregistrovat k odběru zpravodaje guarantEE na emailové adrese boening@berliner-e-agentur.de.

_Více informací

Na webových stránkách projektu EESI 2020 najdete informace o cílech, partnerech a výsledcích projektu: www.eesi2020.eu.

Můžete nás také nalézt na Twitteru: <https://twitter.com/EESI2020>

_Kontakt

Jana Szomolányiová

jana.szomolanyiova@svn.cz

SEVEn – Středisko pro efektivní využívání energie, o.p.s

Americká 17, 120 00, Praha 2

Můžete nás také nalézt na Facebooku: www.facebook.com/sevenops

Obsah této [webové stránky, publikace atd.] zavazuje pouze jejich autory. Nemusí nutně odrážet stanovisko Evropské unie. Evropská komise ani agentura EASME nenesou odpovědnost za jakékoli případné využití zde obsažených informací.
